

Noc vědců v Českých Budějovicích: Chemický bar, vyšetřování zločinů i tajemství šifer

4.10.2023 - Daniela Procházková, Zdeněk Filip | Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích

Vědecké ukázky, fyzikální, chemické či biologické pokusy, prohlídky nejmodernějších přístrojů a technologií i nejrozmanitější hry, kvízy a dílničky. Na to se mohou těšit návštěvníci českobudějovické Noci vědců s letošním ústředním tématem „Tajemství“. Akce startuje v pátek 6. října v 17 hodin a slibuje nabitý program s více než stovkou různých aktivit. Své brány otevře Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích, Biologické centrum Akademie věd ČR, Vysoká škola technická a ekonomická a Hvězdárna a planetárium České Budějovice. Ve vědeckém kampusu se představí také Mikrobiologický ústav - centrum Algatech z Třeboně.

Noc vědců, která tradičně ukazuje vědu po celé Evropě v poslední zářijový pátek, se v České republice přesunula kvůli svátku na 6. října a uskuteční se ve více než 30 městech na půdě 21 univerzit a více než 40 vědeckých institucí, science center nebo hvězdáren a planetárií. I jihočeská nabídne od 17 do 22 hodin večer napěchovaný vědou s celkem 120 položkami na programu od vědeckých show, komentovaných ukázek, promítání, workshopů, diskuzí, experimentů až po přednášky. Veškerý program je zdarma a je dostupný na www.nocvedcu.cz.

Biologické centrum AV ČR ukáže, jak se odhalují zločiny z biologických stop

Vědci z Biologického centra AV ČR se rozhodli na svých stanovištích rozpitvat s laboratorní přesností populární filmy a ukázat, jak daleko či blízko jsou od reality. Zaměří se například na Vetřelce a nejrůznější parazity, na filmové pavouky, posvátné brouky z egyptských hrobek, nejroztodivnější mutanty, scény z Terminátora či Čelistí a také na televizní kriminálky. K posledně jmenovanému si biologové přizvali experty z Kriminalistického ústavu Policie ČR, kteří vysvětlí a ukáží, jak se používají biologické metody k vyšetřování zločinů, pro návštěvníky připravili i hru k odhalení pachatele. „Jedním z hlavních bodů našeho programu bude moderovaná celovečerní talk show, kde se postupně představí 9 zajímavých vědeckých osobností Biologického centra, včetně Libora Grubhoffera, Julia Lukeše nebo Kateřiny Sam,“ říká Daniela Procházková z Biologického centra AV ČR. Při návštěvě vědeckého kampusu určitě nevynechejte obří model želvušky před centrální budovou a nové velkoplošné graffiti, které bude slavnostně odhaleno v 16:30 na stěně bývalé auly Biologického centra. Pro nejmenší se odehraje v 17 hodin divadelní pohádka Běla mezi včelami.

Jihočeská univerzita nabídne více než 80 programů

Na Jihočeské univerzitě (JU) se Noc vědců koná již popáté. „V 17 hodin otvíráme brány kampusu, všech fakult Jihočeské univerzity a Akademické knihovny. Návštěvníci mohou vybírat z více než 80 programů v Českých Budějovicích a Nových Hradech,“ říká koordinátor Noci vědců Zdeněk Filip.

Na **Zdravotně sociální fakultě** budou mít návštěvníci poprvé možnost využít brýle na virtuální realitu se softwarovým vybavením pro výuku anatomie. V **Akademické knihovně** odborníci odhalí nejenom tajemství výroby knihy, ale také kouzlo ex libris, zajímavé práce s papírem a také zájemce naučí obalovat knihy. Na **Filozofické fakultě JU** opět vsadili na přednášky s odborníky na historické vědy (historie, archeologie, archivnictví). Návštěvníci se mohou těšit na objevování nejrůznějších záhad, šifrování písemností a utajovaných zpráv a praktické ukázky tajemných značek na archeologických nálezech. Úkolem dětských návštěvníků pak bude, aby luštěním rébusů vědcům

pomohly udělat ze ztrát nálezy. Přednášky budou začínat vždy v celou hodinu. Jaké tajemství skrývá hvězdná obloha a jak se dají změřit emoce, to zjistí návštěvníci na **Ekonomické fakultě. Fakulta zemědělská a technologická** JU si na letošní Noc vědců připravila bohatý program z oblasti rostlinné či živočišné výroby, genetiky, potravinářství a moderních technologií v zemědělství. Návštěvníci tak uvidí tropický prales nebo včelí úl uvnitř, dozvědí se, co jim proudí cévami anebo proč jsou podobní svým rodičům.

Na Vysoké škole technické a ekonomické bude odhaleno tajemství struktury materiálů a nových technologií

Spoustu interaktivních a naučných událostí si na páteční večer připravili odborníci z VŠTE v Českých Budějovicích. Návštěvníci budou mít možnost nahlédnout do vysokoškolských laboratoří se zaměřením na strojírenství nebo stavitelství, a dokonce i na dispečink městské hromadné dopravy. Během aktivit návštěvníci odhalí tajemství šifer, nových technologií, virtuální reality, Eye trackingu, neviditelného záření, recyklace odpadu, proudění vzduchu, světla, vnitřní struktury materiálů nebo pevnosti kovů. Novinkou pro letošní rok je video podcast na téma Tajemství chemie, který jsme vydali již 29. 9., tedy v den celoevropské Noci vědců. Do podcastového studia v kampusu VŠTE, kde se natáčí Podcast na Okružní, se návštěvníci také budou moci podívat.

Hvězdárna a planetárium České Budějovice poodhalí tajemství Měsíce

Českobudějovická hvězdárna zve už v 16:30 na komentovanou procházku své zahrady. Původním arborem bude provádět dendrolog Ing. Petr Kunce. V digitálním planetáriu se bude od 17:30 do 21:30 opakovaně promítat půlhodinový dokument o odhalování tajemství vesmíru s pomocí evropské vědy. V kinosále se chystá živě komentovaná projekce o tajemstvích Měsíce, protože ani toto naše nejbližší vesmírné těleso ještě nevydalo všechna svá tajemství. Bude-li jasno, budou moci návštěvníci Měsíc ve fázi poslední čtvrti pozorovat dalekohledem.

Mikrobiologický ústav AV ČR - Centrum ALGATECH přiveze do Budějovic mikrořasy a sinice

V podvečer Noci vědců se v Českých Budějovicích v budově Biologického centra AV ČR představí také treboňské pracoviště Mikrobiologického ústavu AV ČR - Centrum ALGATECH. Treboňští vědci vysvětlí, proč se zabývají výzkumem mikrořas, sinic a fotosyntetických bakterií a k čemu všemu je možné je využít. Mají totiž obrovský potenciál a patří mezi nejdéle žijící mikroorganismy na naší planetě.

NOC VĚDCŮ vznikla v roce 2005 z podnětu Evropské komise. Jejím posláním je nejen popularizace vědy, ale také představení vědců a jejich práce, která je pro většinu lidí často neviditelná, přitom nás provází na každém kroku – u lékaře, ve škole i na cestách. V České republice se Noc vědců každým rokem rozrůstá a nabývá na významu. Zatímco v roce 2018 se na akci podílelo 31 institucí z celého Česka, letos je zapojeno 64 pořadatelů, včetně 19 veřejných vysokých škol.

Projekt je spolufinancován Statutárním městem České Budějovice.

<https://www.jcu.cz/cz/univerzita/aktualne/noc-vedcu-v-ceskych-budejovicich-chemicky-bar-vysetrovan-i-zlocinu-i-tajemstvi-sifer>